

Asia: VN/7050/2023

Luonnos valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi (VANUPO) 2024-2027

Lausunnonantajan lausunto

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 1: Jokaiselle nuorelle polku eteenpäin

KORI I: JOKAISELLE NUORELLE POLKU ETEENPÄIN

Suomen NMKY:n Liitto (jatkossa NMKY) tuo esiin, että nuorten hyvinvoinnin lisäämisen ja syrjäytymisen ehkäisemisen kannalta ensisijainen toimi on turvallisemman tilan luominen sekä aito ja välitön kohtaaminen. Nuoria on kohdattava myös ja etenkin ilta-aikaan, viikonloppuisin ja loma-aikoina, siellä missä nuoret ovat. NMKY tuo esiin, että nuorten vapaa-ajan toimintaa ja harrastuksia tarjoavat kansalaisjärjestöt ovat tässä keskeisessä roolissa ja esittää, että tämä näkyisi myös selvästi VANUPO: ssa.

TAVOITE 2: JOKAISELLA NUORELLA ON PÄÄSY MIELUISAAN HARRASTUKSEEN MATALALLA KYNNYKSELLÄ

Korin johdannossa tuodaan esiin: ”Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2022 sellaisia 15–24-vuotiaita nuoria, jotka eivät olleet työssä, koulutuksessa eivätkä asevelvollisuutta suorittamassa, oli 45 000 henkilöä, mikä oli 7 % 15–24-vuotiaista. Heistä suurin osa, 32 000, oli 20–24-vuotiaita”. Erityisen tärkeää on tuoda vapaa-ajan toiminta ja harrastukset NEET-nuorten ulottuville.

Suomen NMKY:n Liitto (jatkossa NMKY) kiittää, että korissa on tuotu esiin etsivän nuorisotyön harrastustoiminnan menetelmät. Suomalainen NMKY-liike toteuttaa ansiokasta Liikuntaetsivä-toimintaa. Yksilöllinen, pitkäjänteinen kohtaaminen mahdollistaa, että luotettava aikuinen tuntee nuoren ja hänen erityistarpeensa, ja osaa tarjota sopivaa tukea juuri hänelle. Yhteistyössä on keskeistä nuoren ehdoilla eteneminen. Henkilökohtainen ja/tai pienryhmäohjaus tuttujen ammattilaisten johdolla on tärkeää.

Harrastamisen Suomen malli palvelee etenkin peruskouluikäisiä lapsia ja nuoria. Haasteena on vanhemmat nuoret ja nuoret aikuiset, joita koulun yhteydessä tarjottava harrastustoiminta ei tavoita. Nuoria pitää voida kohdata ilta-aikaan, viikonloppuisin ja loma-aikoina pitkäjänteisesti luottamuksellisen suhteen muodostumiseksi. NMKY korostaa, että harrastamisen Suomen mallia kehitettäessä tulee tehdä tiivistä yhteistyötä harrastustoimijoiden kanssa.

NMKY esittää, että toimenpiteisiin lisätään maksuttomien ja kohtuuhintaisten ilta-aikaan sijoittuvien harrastusmahdollisuuksien kehittäminen. Näitä on mahdollista toteuttaa esimerkiksi kansalaisjärjestötoimijoiden kanssa, joilla on jo valmiit harrastusmallit. Harrastaminen tarvitsee tiloja. NMKY esittää, että VANUPO:n lisätään selvitystyö siitä, miten matalan kynnyksen maksutonta harrastustoimintaa voidaan toteuttaa kuntien tiloissa ja puitteissa, ja miten matalan kynnyksen toimintaa nuorille ja nuorille aikuisille voisi priorisoida myös tilajaossa. Esimerkiksi NMKY-liikkeen yökoris-toiminta palvelee juuri harrastustoimintaa kaipaavaa nuorten aikuisten kohderyhmää, ja toiminta tarvitsee liikuntatiloja sopiviin ilta-aikoihin.

TAVOITE 3: TYÖELÄMÄN JA KOULUTUKSEN ULKOPUOLELLA OLEVIEN NUORTEN MÄÄRÄ VÄHENEÄ

Suomen NMKY:n Liitto (jatkossa NMKY) tuo esiin kuntien ohjaamotoiminnan oheen myös matalan kynnyksen kohtaamispaikat. Tärkeä askel yhteiskunnalliseen osallistumiseen on yhteys toisiin ihmisiin, mikä mahdollisesta esimerkiksi kansalaisjärjestöjen matalan kynnyksen kohtaamispaikoissa. Haastavassa elämäntilanteessa olevat nuoret eivät työllisty eivätkä jaksaa työskennellä ilman kokonaisvaltaista tukea ja huomiointia, pelkät työllisyyspalvelut eivät riitä. Kynnys hakeutua työllisyyspalveluihin voi olla osalle nuoria jo ylitsepääsemättömän vaikeaa johtuen mm. mielenterveyden haasteista ja sosiaalisesta ahdistuksesta. Turvallisen ja tutun aikuisen henkilökohtainen ohjaus on välttämätöntä kyseisille nuorille.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 2: Monipuolista tietoa ja välineitä nuorten mielen hyvinvoinnin tukemiseen

KORI II: MONIPUOLISTA TIETOA JA VÄLINEITÄ NUORTEN MIELEN HYVINVOINNIN TUKEMISEEN

TAVOITE 4.

VANUPO:ssa kirjoitetaan: "Vahvistetaan matalan kynnyksen mielen hyvinvoinnin tukea, kuten Ohjaamojen ONNI-toimintaa sekä walk-in- ja chat-palveluita." Suomen NMKY:n Liitto (jatkossa NMKY) esittää, että VANUPO:ssa varmistetaan kansalaisjärjestöjen tarjoaman kohtaavan ja kuntouttavan nuorisotyön toimintaedellytykset.

NMKY muistuttaa, että oikea-aikaisiin mielenterveyspalveluihin pääsy vaatii lisäresursseja. On tärkeää selkeyttää ja tiivistää hajanaista palveluverkkoa, jotta nuori löytää ja saa apua oikea-

aikaisesti. Turvallisen ja tutun aikuisen henkilökohtainen, pitkäjänteinen ja paineeton läsnäolo ja ohjaus on ensiarvoisen tärkeää NEET- ja nepsy-nuorille.

VANUPO:ssa kirjoitetaan: ”Kannustetaan hyvinvointialueita siihen, että nuoria ohjataan myös kulttuurin pariin ja tällä tavalla lisätään nuorten hyvinvointia ja osallisuutta. Hyväksi havaittuja välineitä tässä ovat mm. elintapaohjaus, kulttuurilähete ja kulttuuripassi sekä koulutettu vapaaehtoinen kulttuuriluotsi/kulttuurikaveri. Otetaan huomioon elinympäristön tärkeä vaikutus ihmisen terveyteen ja hyvinvointiin”. NMKY esittää, että edelliseen erinomaiseen kappaleeseen lisätään kulttuurin oheen ”liikunta”, esimerkiksi [ohjataan nuoria kulttuurin ja liikunnan pariin]. Nuorten liikunnan lisäämisellä on keskeinen rooli eritoten ennaltaehkäisevässä mielenterveystyössä. Tärkeää on tunnistaa nuoren liikkumisen esteet ja elämäntilanne. Luotettavan, tutun ja turvallisen aikuisen rinnallakulkijuus on merkittävää. Apua tarvitsevan nuoren omasta elinpiiristä ei välttämättä tällaista aikuista löydy.

NMKY muistuttaa, että on tärkeää selvittää, miten saadaan tuotua saman nuoren kanssa toimivat eri palveluntuottajat (esim. Etsivä nuorisotyöntekijä, elintapaohjaus, kulttuurikaveri, liikuntakummi) yhteen, jolloin vältetään päällekkäistä työtä ja nuoren turhaa kuormitusta.

TAVOITE 5: MIELEKÄS VAPAA-AJAN TOIMINTA VAHVISTAA NUORTEN MIELEN HYVINVOINTIA

Suomen NMKY:n Liitto (jatkossa NMKY) tuo esiin, että nuorisotyön keskeisin asia on turvallisemman tilan luominen ja kohtaaminen. Nuoria pitää voida kohdata ilta-aikaan, viikonloppuisin ja loma-aikoina.

NMKY tuo esiin, että lasten ja nuorten loma-aikoina tuotettavat palvelut jäävät puuttumaan VANUPO:sta. NMKY esittää, että kolmannen sektorin mahdollistama loma- ja vapaa-ajan toiminta ja niiden toimintaedellytysten turvaaminen tuodaan tavoitteen 5 alle.

Leirit mahdollistavat nuorille myös loma-aikoina perustarpeiden tyydyttämisen, kodinomaisen ympäristön turvallisten aikuisten kanssa, yhteisöllisyyden kokemuksen ja liikettä, kasvattavaa ohjelmaa, iloa ja ystävyyttä. Onnistuneet leirikokemukset kannattelevat pitkälle. Lisäksi loma-aikojen, etenkin pitkän kesäloman aikaan on tärkeää järjestää matalan kynnyksen vapaa-ajantoimintaa, jotta nuorilla on mielekästä ja merkityksellistä tekemistä, turvallisia aikuisia ja yhteisö.

NMKY kiittää viimeisestä kappaleesta, jossa ”Varmistetaan, että nuorten parissa toimivilla aikuisilla, kuten nuorisotyöntekijöillä ja harrastustoiminnan ohjaajilla on riittävä osaaminen laadukkaasti,

turvallisen ja nuoren mielen hyvinvointia tukevan toiminnan järjestämiseen.” Nuorisoalan täydennyskoulutuksen mahdollistaminen ja resurssointi on tärkeää, jotta nuorten parissa työtä tekeillä on mahdollisuus päivittää osaamistaan tärkeiksi katsomistaan teemoista.

Hallituksen nuorisopoliittiset tavoitteet ja toimenpiteet; Kori 3: Nuorten hyvinvointia tuetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta vahvistamalla

KORI III: NUORTEN HYVINVOINTIA TUETAAN OSALLISUUTTA, YHTEISÖLLISYYTTÄ JA TURVALLISUUTTA VAHVISTAMALLA

Suomen NMKY:n Liitto (jatkossa NMKY) tuo esiin, että Suomi oli maailman ensimmäinen maa, joka laati YK:n turvallisuusneuvoston Nuoret, rauha ja turvallisuus -päättölauselmaa toteuttavan kansallisen toimintaohjelman. NMKY esittää, että Nuoret, rauha ja turvallisuus -agenda ja kansallinen toimintasuunnitelma nostetaan Korin III viitekehykseksi. Suomi on tunnettu ohjelmastaan myös kansainvälisesti. Tärkeää olisi vahvistaa olemassa olevan ohjelman tunnetuksi tekemistä, koordinaatiota ja täytäntöönpanoa.

NMKY kiittää, että ilmastonmuutoksen pysäyttäminen nähdään elimellisenä osana osallisuuden, yhteisöllisyyden ja turvallisuuden vahvistamista.

TAVOITE 6: NUORTEN OSALLISTUMIS- JA VAIKUTTAMISMAHDOLLISUUDET YHTEISKUNNALLISEEN KESKUSTELUUN JA PÄÄTÖKSENTEKOON VAHVISTUVAT

Suomen NMKY:n Liitto (jatkossa NMKY) kiittää hallitusta, että ohjelma demokratian ja osallistumisen edistämiseksi työn alla on ja että sen valmistelemiseksi teetettiin sidosryhmäkysely.

Nuoret, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelman yksi teema on nuorten yhteiskunnallisen osallistumisen tukeminen, jonka toiminnoksi on ohjelmassa kirjattu kasvatus- ja nuorisoalan globaalikasvatuksen (ml. ihmisoikeus- ja demokratiakasvatus) tukeminen kohtaavassa työssä ja osana koulutusta. Etenkin nuorisoalan täydennyskoulutusmahdollisuuksia tulisi selvittää.

Nuorisoalan rooli on tunnustettava ja menetelmiä on kehitettävä ja tutkittava: miten vahvistamme etenkin niiden nuorten osallisuutta, jotka eivät vielä osallistu.

NMKY korostaa, että erityisen tärkeää on mahdollistaa sellaisten nuorten yhteiskunnallinen osallistuminen ja vaikuttaminen, joita koulun yhteiskunnallinen opetus ei innosta ja jotka eivät ole mukana esimerkiksi oppilaskunnassa tai lähde ehdolle nuorisovaltuustoon. Näille nuorille tulisi

tarjota innostavia ja saavutettavia mahdollisuuksia oppia ja innostua yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta. Tässä etenkin harrastustoiminnan ja nuorten vapaa-ajan nuorisovalian rooli ja mahdollisuudet korostuvat. Nuorten vapaa-ajalla toimivia, nuoria innostavia demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen menetelmiä tulisi kehittää ja niiden vaikuttavuutta selvittää. Lisäksi nuorisovalian ammattilaisten teemaan liittyvää täydennyskoulutusta tulisi mahdollistaa.

On myös tärkeää pitää mielessä, että globaalisti keskinäisriippuvaisessa maailmassa kansallista demokratiaa, osallisuutta ja ihmisoikeuksia ei voi käsitellä ilman kansainvälistä ja globaalia näkökulmaa teemoihin ml. sääntöpohjainen järjestelmä ja kansainvälinen yhteistyö, YK:n Agenda2030, Leave no one behind jne. Sodan, konfliktit, pandemiat ja ilmastokriisi, joiden vaikutukset näkyvät rajuimmilla muualla, vaikuttavat ihmisoikeuksien ja demokratian toteutumiseen myös Suomessa. Niiden suorat ja epäsuorat vaikutukset, taustatekijät tai ratkaisut eivät noudata kansallisvaltioiden rajoja. Globaalien, valtioiden rajat ylittävien haasteiden ratkaisemiseen vaikutetaan niin ikään kotimaisen yhteiskunnallisen osallistumisen ja äänestämisen kautta.

Globaalikasvatusta on käsite YK:n Agenda 2030:n alavoitteen 4.7. mukaiselle kasvatukselle, jonka tulisi taata kaikille kestävän kehityksen edistämiseen tarvittavat tiedot ja taidot, sisältäen myös ihmisoikeus- ja demokratiakasvatusta. Suomessa on erinomainen globaalikasvatusta osaaminen, sitä tulee hyödyntää. NMKY esittää, että yhteiskunnallisen osallistumisen toimenpiteisiin lisätään globaalikasvatusta vavirtaistaminen.

TAVOITE 7: NUORTEN TURVALLISUUDEN TUNNE JA TURVALLISUUS VAHVISTUVAT

Suomen NMKY:n Liitto (jatkossa NMKY) kiittää, että toimiva Ankkuritoiminta on nostettu VANUPO:ssa edelleen kehitettäväksi toimintamuodoksi. NMKY esittää, että nuorisovalian ja vapaa-ajan toimijoiden rooli ankkuritoiminnassa tiedostetaan ja tunnustetaan. NMKY ehdottaa seuraavaan VANUPO:n virkkeeseen hakasulkeissa olevia lisäyksiä: "Ankkuritoimintaa kehitetään, ja erityisesti koulujen ja oppilaitosten [sekä nuorten vapaa-ajan palveluiden ja harrastustoiminnan] kanssa tehtävää yhteistyötä sekä opetushenkilöstön [sekä nuorisotyöntekijöiden] osaamista vahvistetaan."

Ankkuritoiminnan, järjestöjen ja oppilaitosten yhteistyöllä on mahdollista tunnistaa nuoret, jotka hyötyisivät kodin ja koulun ulkopuolisesta, kolmannen sektorin toiminnasta. Koulu ei pysty vastaamaan kaikkien nuorten tarpeeseen turvallisesta aikuisesta – nuorisovalian ammattilaiset voivat tarjota tuen tällaisille nuorille.

NMKY esittää, että tavoitteen 7 alle lisätään turvallisten tilojen luominen nuorten vapaa-ajalla. Turvallisia tiloja luovat nuorisovalian harrastus- ja vapaa-ajan toimijat. Kuten aiemmissa koreissa on esitetty, keskeistä on maksuttomat ja matalan kynnyksen kohtaamispaikat nuorille ja nuorille aikuisille.

TAVOITE 8: YHTEISÖLLISYYTTÄ, YHDENVERTAISUUTTA JA RESILIISSIÄ NUORTEN ELÄMÄSSÄ TUETAAN

Koulunuorisotyön roolin vahvistaminen on tärkeää ja on hienoa, että se on osana VANUPO:a. Suomen NMKY:n Liitto (jatkossa NMKY) muistuttaa, että vahvistamista ei saa tehdä nuorten vapaa-ajalla toteutettavan eikä etsivän tai kuntouttavan nuorisotyön kustannuksella. NMKY esittää, että VANUPO:n tavoitteen 8 ensimmäistä kappaletta täydennetään tuomalla mukaan koulunuorisotyön ja vapaa-ajan harrastustoiminnan yhteys lisäämällä virke: ”Vahvistetaan oppilaitosten ja oppilaitoksissa tehtävän nuorisotyön yhteyttä nuorten vapaa-ajalla toteutettavan nuorisotyön ja harrastustoiminnan kanssa”. Keskeistä on, että tunnustetaan nuoret, jotka hyötyisivät kodin ja koulun ulkopuolisesta, kolmannen sektorin toiminnasta, ja että heidät ohjataan palveluiden ja harrastustoiminnan piiriin.

NMKY tuo esiin, että myös VANUPO:ssa on korostettava sen tärkeyttä, että nuoret osallistuvat heille suunnatun toiminnan suunnitteluun, jotta tasavertainen kohtaaminen mahdollistuu. Inklusiivisuuden vahvistamiseksi nuoret, etenkin vähemmistöihin kuuluvat nuoret, on otettava mukaan myös toiminnan viestinnän suunnitteluun, jotta vältetään leimaava kieltä ja vastakkainasettelua. Minkälainen kieli heidät houkuttelee mukaan?

Nuorisotyön ja -toiminnan tukemisen linjaukset

Suomen NMKY:n Liitto tuo esiin huolen, joka on osuvasti esitetty Allianssin kannanotossa:

”Ohjelmaluonnoksessa linjataan myös nuorisotyöstä ja -toiminnasta sekä nuorisoalan osaamiskeskuksista. Allekirjoittajat ovat huolissaan järjestöjen ja seurakuntien tekemän nuorisotyön sekä valtakunnallisen yhteistyön vähäisestä näkyvyydestä VANUPO:ssa, sillä yhteistyö näiden eri toimijoiden kanssa on kuitenkin merkittävässä roolissa kuntien nuorisotyön palveluissa”.

Painopisteet nuorisoalan valtakunnallisten osaamiskeskusten valtionapukelpoisuuden hyväksymiselle

Allianssin kannanoton mukaisesti Suomen NMKY:n Liitto (jatkossa NMKY) on huolissaan osaamiskeskusten painopisteiden määrittelyn demokraattisuudesta. NMKY esittää, että osaamiskeskuksista tulee järjestää erilliset keskustelut ja kuulemiset, jotta yksittäisten keskusten painopisteet vastaavat tutkimuksissa ja kentällä tunnistettuihin tarpeisiin. Mukaan on otettava nuoret ja kansalaisyhteiskunnan nuorisotoimijat.

Suomen kansalliset tavoitteet nuorisoalan eurooppalaiselle ja kansainväliselle toiminnalle

Nuorten mielen hyvinvointi

Suomen NMKY:n Liitto esittää, että toimenpiteeksi lisätään etsivän nuorisotyön mallien yhteiskehittäminen ja jalkauttaminen.

Osallisuus ja demokratian vahvistaminen

Johdannossa kirjoitetaan: ”Erytystä huomioita tulee kiinnittää heikommassa asemassa olevien nuorten osallisuuden vahvistamiseen.” Suomen NMKY:n Liitto esittää, että toimenpiteisiin tulee lisätä juuri heikommassa asemassa olevien osaamisen lisääminen johdannon mukaisesti. Esimerkiksi, toimenpiteeksi voi lisätä: ”Matalan kynnyksen demokratiakasvatusmenetelmien kehittäminen yhdessä nuorten vapaa-ajan toimijoiden kanssa ja niiden jakaminen yhä useamman nuoren tukemiseksi aktiiviseen yhteiskunnan jäsenyyteen”.

Suomen NMKY:n Liitto kiittää vahvasta ilmastopolitiikan esiin tuomisesta.

Muita näkemyksiä ohjelmasta

KANSALAISSYHTEISKUNNAN TOIMIJOIDEN VAHVEMPI MUKAAN OTTAMINEN JA ESIIN TUOMINEN LÄPI VANUPO:N.

Suomen NMKY:n Liitto (jatkossa NMKY) kiittää, että useammassa kohdassa tuodaan esiin, kolmannen sektorin toimijoiden keskeinen rooli. Esitämme kuitenkin huolen, että kolmannen sektorin rooli ei näy toimenpiteissä. NMKY esittää, että kolmannen sektorin rooli tuodaan vahvemmin esiin läpileikkaavasti koko VANUPO:ssa, erityisesti koreihin kirjatuihin toimenpiteisiin. Vaikuttavia menetelmiä on olemassa paljon ja niitä käytetään nuorisotyön parissa. Vaikuttava toiminta vaatii jatkumoa, joten VANUPO:ssa tulee tunnistaa ja vahvistaa järjestöjen roolia nuorten hyvinvoinnin tukemisessa, sillä järjestötoiminta mahdollistaa ketterän ja nopeasti tilanteisiin mukautuvan työotteen.

”Nuorten kasvu- ja elinolojen tila ja hyvinvoinnin haasteisiin vastaaminen” -luvussa tarkastellaan osuvasti 2020-luvun haasteita: hyvinvoinnin polarisaatiota, toistaiseksi hyvällä tasolla olevaa nuorten tulevaisuususkkoa ja luottamusta yhteiskunnan instituutioihin, korkealla tasolla olevaa ahdistuneisuutta ja mielenterveyden haasteita, liikkumattomuutta, yhteiskunnallisen osallistumisen eriytymistä, ulkomaalaistaustaisten ja etenkin useampaan vähemmistöryhmään kuuluvien nuorten heikompaa hyvinvointia, taloustaitojen ja taloudellisen vakauden heikkoutta sekä vihapuhetta ja -tekoja.

NMKY korostaa, että edellä mainittuihin vaikutetaan myös kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kautta. On tärkeää, että kansalaisjärjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen ja roolin tunnustaminen nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi on esillä VANUPO:ssa eksplisiittisesti. NMKY ehdottaa hakasulkeissa olevat lisäykset ”Nuorten hyvinvoinnin haasteisiin vastaaminen” -luvun loppuun: ”Kaikkiin edellä mainittuihin nuorten hyvinvoinnin toteutumisen esteisiin voidaan vaikuttaa

valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien [sekä kansalaisyhteiskunnan toimijoiden toimenpitein] huomioiden myös perheiden tukeminen lapsuuden ja nuoruuden aikana“.

VANUPO:N OHJAUSRYHMÄ SEKÄ TAVOITEKOKONAISUUKSIEN YHTEISTYÖRYHMÄT:

On tärkeää, että VANUPO:n ohjausryhmässä ja etenkin tavoitekokonaisuuksien yhteistyöryhmässä on edustettuna kansalaisyhteiskunnan nuorisotoimijat sekä nuoret.

NMKY esittää, että seuraavaan virkkeeseen tehdään hakasulkeissa oleva lisäys: ”VANUPO:n tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamista johtaa lasten, nuorten ja perheiden ministerityöryhmä. Ohjelman toimeenpanoa varten kootaan ohjausryhmä sekä tavoitekokonaisuuksien mukaiset yhteistyöryhmät, joihin osallistuvat teeman kannalta keskeisten ministeriöiden asiantuntijat [sekä kansalaisyhteiskunnan asiantuntijat ja nuorten edustajat]. Ryhmien tehtävänä on edistää kunkin tavoitekokonaisuuden toteutumista.” (VANUPO s. 5–6)

KONKREETTISET TOIMET RASISMIN JA KAIKENLAISEN MUUN SYRJINNÄN POISTAMISEKSI

Suomen NMKY:n Liitto (jatkossa NMKY) ja jäsenjärjestöt tarjoavat monipuolista toimintaa eri taustoista tuleville ja erilaisiin vähemmistöryhmiin kuuluville nuorille. Tutkimusten mukaan juuri vähemmistöihin kuuluvat, etenkin ulkomaalaistaustaiset nuoret voivat keskimääräistä huonommin. VANUPO:ssa ei kuitenkaan mainita kertaakaan sanaa rasismi ja syrjintä vain kolmesti.

Hallituksen tiedonannossa ”yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa” sivulla 11 kirjoitetaan: ”Hallitus vahvistaa yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja tasa-arvoa sekä ihmisoikeuksien toteutumista liikunnan, urheilun, kulttuurin ja nuorisoalan toimilla. Hallitus painottaa maahanmuuttajataustaisten, vammaisten ja muiden vähemmistöissä olevien nuorten saamista mukaan toimintaan. Hallitusohjelman mukaisesti vakinaistetaan ja laajennetaan Et ole yksin -toimintaa.”

Suomen NMKY:n Liitto esittää, että VANUPO:on on nostettava konkreettisia toimia yhdenvertaisuustiedonannon täytäntöönpanemiseksi: ”on kehitettävä toimenpiteitä ja malleja ja tarjottava täydennyskoulutusta inklusiivisuuden lisäämiseksi ja kaikenlaisen syrjinnän, vihapuheen, häirinnän ja epäasiallisen kohtelun kitkemiseksi. Erityispaino on maahanmuuttajataustaisten, vammaisten, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin ja muihin vähemmistöihin kuuluvien nuorten saamisessa mukaan toimintaan ja kaikkeinlaisen heihin kohdistuvan syrjinnän ja syrjivien rakenteiden poistamisessa”

Virtanen Juha
Suomen NMKY:n Liitto

Havanto Inka
Suomen NMKY:n Liitto